

Detergenten

Information för Sunlights och Sumas personal i Nyköping

Nr 8 1975

Efter unika 50 tjänsteår gick Gösta Ahlberg den första augusti i pension. En anställningstid som troligen ingen på Sunlight mer än Gösta kommer att uppnå.

Tjänade en krona i timmen 1930

Efter 50 år på AB Sunlight gick Gösta Ahlberg den första augusti i pension. Han kommer troligen att bli den ende som uppnår så många tjänsteår eftersom inga ungdomar nu för tiden börjar arbeta vid 15 års ålder samtidigt som pensionsåldern sänkts.

— Som 19-åring fick man full lön på Sunlight och det betydde en krona i timmen 1930, berättar Gösta. Om man jämför med textilarbetarna som då hade 40 öre i timmen var vår lön

SID 4 SUCK

SID 5 Spelet kan börja

SID 6 En dag på jobbet med
Bo Fager, laboratoriet

SID 8 Avtalsenkät.

SID 10 Tack bra.

En av Sunlights första hissar byggs om. Året är 1927. Fr. v. ser vi Gösta Ahlberg, Ture Engström, Lennart Kämpe, Gråberg och Ragnar Persson.

Gösta Ahlberg vid luckan till förrådet i gamla verkstaden. Edgar Lundholm (t.v.) och Stig Liljeroth står till tjänst. Året är 1961.

— Det är oerhört fin sammanhållning på verkstaden, berättar Gösta.

En bild från kylskeppet för glycerinverket. Här borrade man också efter vatten, cirka 100 meter ner, men det gav inte så mycket. Kortet är taget under femtio-talet. Märk att labb och tryckeri ännu inte är tillbyggt.

mycket hög i dessa tider av arbetslöshet.

Personalen på fabriken var under invigningsåret 1925 inte större än 18 man. Gösta var yngst och fick som de flesta grabbar börja med att spika lådor. En sysselsättning som försvann när varorna började packas i papp-lådor.

— Det fanns en hel del arbetsuppgifter som är helt främmande för dagens fabriksarbetare, säger Gösta. Vi hade t.ex. inga truckar, utan fick rulla fat-tunnorna både i snö och slask. Såpan fick ösas upp för hand innan de stora cisternerna med tapphål togs i bruk.

NONSTOP-ARBETE

Det tunga kroppsarbetet har nu för tiden avlösts av stress eftersom avdelningarna är mer beroende av varandra. I början av 1900-talet var arbetet mer individuellt.

— När vi byggde om pannan arbetade jag från fredag till söndag i ett sträck, suckar veteranen. Jag blev så trött att jag inte kommer ihåg hur jag tog mig hem. Ett sådant arbetsskift skulle aldrig tillåtas i dagens arbetsverige. Men å andra sidan fanns det ingen som kunde tänka sig att klaga på arbetsmiljön. Man var glad att överhuvudtaget ha ett jobb.

Gösta Ahlberg tycker det är bra att man börjat intressera sig för arbetarnas miljö och eventuella yrkesskador. Han kommer ihåg hur personalen på pulverpackningen fick gå med dukar för mun och näsa för att inte inandas allt för mycket damm. Som reparatör kom han i kontakt med mycket gammalt pulver som låg lagrat på maskinerna när man skulle krypa in i dem för att utföra reparationer.

STÖRSTA FÖRÄNDRINGEN

Den största förändringen på Sunlight skedde när företaget gick över till att tillverka syntetvättmedel. Då byggde man om nästan alla maskinerna. Ett ar-

bete som naturligtvis var mycket tungt men också gjorde det intressant för en reparatör att få ge sig i kast med lite större grejer.

— Jag stannade på Sunlight eftersom arbetsuppgifterna var många och intressanta, erkänner Gösta. Dessutom kände man sig trygg och lönen var rätt hyfsad. Visst har jag varit less på mitt arbete men det blir väl även en direktör...

Sammanhållningen på verkstaden var mycket bra. Så bra att ett gäng killar med verkmästaren och Gösta Ahlberg i spetsen tänkte slå sig samman och starta eget.

— Vi var t.o.m. ute och tittade på lokaler som skulle passa för en reparationsverksad ute på landet. Här skulle vi laga lantbruksmaskiner och rusta upp gamla bilar. Men det var väl bara griller man hade i huvudet ett tag och sedan spolade efter moget övervägande.

SUNLIGHT FÖR HELA SLANTEN

Ett val som Gösta på intet sätt ångrat. Den första augusti exakt klockan 16.00, 50 år efter anställningsdagen, fick han motta uppskattning från arbetskamrater och företagsledning, p.g.a sin pensionering. Efter 40 år i företaget är det sed att Sunlight skänker två månadslöner till jubilarer. Vid 50 tjänsteår finns det helt naturligt ingen sed, men direktör Gösta Kaven tyckte inte det var mer än rätt att "femtioåringen" fick motta tre månadslöner.

Pensioneringen innebär ingalunda att Gösta Ahlberg slår av på arbetstakten.

— Nej, nu får jag tid att ägna mig åt sommarstugan som ligger vid Lillstugan i Horn, berättar han. Nu ska jag isolera stugan så den blir vinterbonad. Dessutom har jag en svar som jag byggt själv och tänker utnyttja en hel del.

Men Detergenten tror nog att Gösta även smiter ut med båten och tar upp några gäddor emellanåt. En eka med en "tiohästars Mercury" samt en väl använd röckur för fiskar borgar för det antagandet.

Succé för SUCK

Inte helt oväntat fick Svenska Unilevers Centrala Konstförening (SUCK) många medlemmar bland Nyköpings personal. Inte mindre än 80 visade sitt konstantresse genom ett medlemskap. Åsa Fogelberg, personalavdelningen, har utsetts till kontaktkvinna och hon kan stå till tjänst med information om Du vill veta mer om SUCK.

Föreningen hade i januari 1975 364 medlemmar och ordförande är Inger Anulf, Stockholm. Medlemsavgiften är sex kronor per månad. Om man varit med hela året får man delta i de utlottningar av konstverk som hålls varje år. Förr om åren har konstföreningen ordnat konstutställningsbesök och konstafnär. Men den huvudsakliga verksamheten är uppbyggd kring utlottningarna.

Deltagarrätt samt vinster:

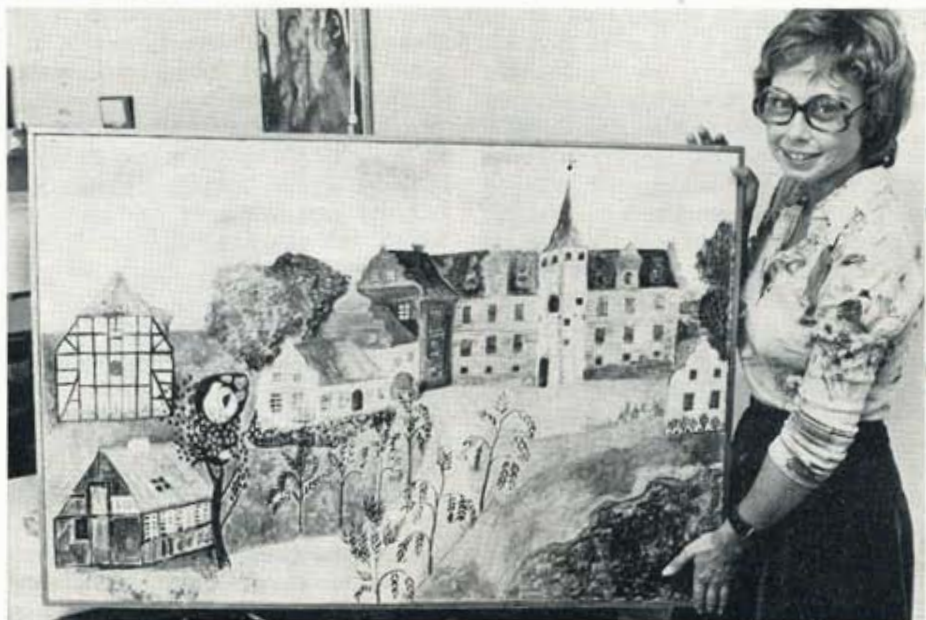
A-dragningen: Samtliga medlemmar som ej vunnit i någon av de tre senaste dragningarna. Som regel ingår 4—5

konstverk som värdemässigt ligger på topp mellan 1500 och 5000 kronor styck.

B-dragningen: Samtliga medlemmar som ej vunnit i innevarande verksamhetsårs A-dragning. Cirka 30 konstverk, däribland även konsthantverk.

C-dragningen: Samtliga medlemmar som ej vunnit i någon av innevarande verksamhetsårs tidigare C-dragningar. En ensam vinnare.

E-dragningen: Samtliga som varit medlemmar i minst 5 år och aldrig vunnit i ordinarie A-, B-, C- eller E-dragningar.

Åsa Fogelberg, SUCK:s kontaktkvinna på Sunlight visar en tavla som man kan vinna om man är med i föreningen. Den finns med på utställningen i matsalen.

Ett koncernmästerskap betyder stor PR för idrottsföreningen och företaget. Men då måste också alla hjälpas åt med arrangemangen så att allt klaffar bra. Här har vi några av medlemmarna i Sunlights IF som lagt ner mycket arbete på mästerskapet. Från vänster ordförande Lars Tjäder, Tommy Lönnbeck, Jonny Carman, Nils Pettersson, Lennart Eriksson, Jan Gustavsson, Elsie Pettersson, Anders Krantz och Lars Göran Karlsson.

Klart för koncernmästerskapet

— Det är viktigt att vi alla satsar helhjärtat på detta koncernmästerskap så att det blir en bra och lyckad tävling som manar till efterföljd av de övriga företagen, sa idrottsföreningens ordförande Lars Tjäder på ett möte den 28 juli.

Och det har han verkligen rätt i. För det är väl få arrangemang som de anställda uppskattar så mycket samtidigt som föreningen och företaget naturligtvis får grävskopor av PR.

Tävlingarna går alltså av stapeln den 20 september och man räknar med ungefär 120 startande. Funktionärerna uppger till 30.

Sunlight är det enda företag som ställer upp med lag i alla grenar.

Därför kan ingen gemensam koncernmästare utses. Däremot kommer varje grensegrare att få ett diplom.

Tävlingarna börjar klockan åtta de aktuella dagarna. Gripenskolan håller med lokaler.

På lördagen serveras lunch i Sunlights matsal. På kvällen kan alla som vill avnjuta middag på ESSO motorhotell och eventuellt svänga sina lurviga ben i en dans eller två.

— Idrottsföreningen hoppas naturligtvis att alla tävlande stannar kvar och deltar i festligheterna på kvällen, säger klubbmästaren Lennart Eriksson. Musiken hoppas vi att hotellet ska stå för eftersom föreningen har svårt att stå för en dyr dansorkester.

EN DAG PÅ JOBBET

Bo Fager, laborant som fastställer "fingeravtryck"

Sunlights laboratorium sysselsätter ett femtiotal anställda. En av dem är Bo Fager, 30 år. Han arbetar med specialanalyser av bl.a. konkurrentprodukter.

— På laboratoriet kan vi ta fram produkternas exakta sammansättning, berättar Bo Fager. Sedan testar vi medlet ofta i samarbete med tvätteriet för att sedan kunna genomföra förbättringar. Här gäller det att se upp så att man inte tillverkar produkter som någon annan firma redan har patent på, samtidigt som man själv måste vara snabb och patentera egna "upptäckter".

Bo Fager blev laborant av en slump. Efter att ha lumpat i Kalmar fick han chans till ett arbete på F 11, som meteorologassistent. När detta jobb tog slut sökte Sunlight folk till laboratoriet. Bosse nappade på anställningen och dessutom kvällsstudier som ledde fram till en ingenjörsexamen efter fem år. Just nu vidareutbildar han sig hos Tjänstemännens bildningsverksamhet och har ett år kvar på kemilinjens treåriga utbildning. Hela tiden har han alltså varit anställd på Sunlight.

— Jag började som kontrollant på tvålen och arbetade som det i ett år innan jag blev laborant och så småningom förstelaborant, säger Bosse. Nu arbetar jag tillsammans med tre flickor med beställningsanalyser från avdelningarna men också från Danmark och hela Skandinavien. Det är rätt bökiga analyser som genom autoanalyser, filtreringar,

titreringar och uppkokningar ska ge oss upplysningar om just det tvättmedlets speciella egenskaper och sammansättning.

Laboratoriet har en rad apparater som vi utomstående har svårt att förstå på. T.ex. har man en infraröd spektrofotometer som avläser de olika tvättmedlens "fingeravtryck" eller unika egenskaper. Gaskromatografen visar tvålsammansättningen och är till stor nytta bla på kokeriet där det krävs en jämn och rätt sammansättning.

Riskerna på ett laboratorium av Sunlights typ är minimala eftersom alla har så pass god utbildning när det gäller starka syror som saltsyra och svavelsyra.

— Synd bara att man måste vara så väldigt högutbildad för att lönen inom kemiyrken ska bli bra, säger

Bo Fager, 30 år, arbetar på Sunlights laboratorium med specialanalyser. I dessa använder man en hel del komplicerad apparatur som hjälper laboranten att få fram det speciella tvättmedlets "fingeravtryck".

Bosse. Jag har väl omkring 3 000 kronor i månaden och det är inte särskilt bra för en trettioåring.

Bosse tycker att AB Sunlight tar hand om de anställda på ett bra sätt. Särskilt det gäller korpaktiviteter som fotboll och badminton.

— Däremot känner jag som arbetar med många avdelningar att det finns vissa motsättningar mellan tjänstemän och kollektivanställda, säger Bosse. Man

har inte förståelse för varandras jobb. En större satsning på information och umgänge mellan avdelningarna skulle kanske vara ett bra botemedel.

— Dessutom tror jag att beslutsprocesserna bl.a. på en serviceinrättning som labbet skulle kunna flyttas mycket längre ner i chefsskalan, så att beställningsarbetena går snabbare samtidigt som avdelningarna därigenom får större nytta av oss.

Är du nöjd med avtalet? Har informationen varit bra? Hur blir det med prishöjningarna?

Detergenten har onsdagen den 13 augusti frågat några kollektivanställda vad de anser om avtalet. Här redovisas svaren från fem slumpmässigt utvalda.

Rune Allansson,
37 år, lagerarbetare

— Jag är inte nöjd. Hade räknat med över tre kronor men för mig blir det visst bara 2,80.

— Det har varit dålig information. Vi har inte fått några papper alls.

— Ökningen går åt till prishöjningarna som tar särskilt hårt på oss barnfamiljer. Min familj består av fem personer.

Rikard Johansson,
28 år, elektriker

— Nöjd. Helnöjd. Det måste man vara eftersom det är det mesta vi fått någonsin.

— Informationen från facket har varit bristfällig. Vi har inte varit uppkallade till något informationsmöte men man kanske inte har hunnit än.

— Det är nog risk att prishöjningarna åter upp löneökningen.

Per-Ake Sjöquist,
21 år, flytande prod.

— Det skulle nog varit någon krona mer för att jag skulle vara nöjd. Om man jämför med t.ex. järnverket så ligger vi lågt trots relativt hårt arbetstempo.

— Informationen har gått ryktesvägen. Det borde ha skickats ut papper till avdelningarna i stället.

— Prishöjningarna blir nog större än löneökningarna om inte staten går in med prisstopp.

Majbritt Danberg,
matsalspersonal

— Om avtalet givit vad jag tror är jag nöjd.

— Jag vet inte så mycket om avtalet men man får väl skylla sig själv om man inte är med på möten och engagerar sig.

— Prishöjningarna går nog jämt upp med löneökningarna.

Roine Eriksson,
48 år, fackföreningsordf.

— Avtalet är jag ganska nöjd med. Viktigaste överenskommelsen är att vi på Sunlight nu jämförs med andra arbetare i landet. Vi ligger ju lönemässigt rätt lågt i statistiken och kan kanske komma upp en bit när vi har chans att

jämföra med andra arbetare, inte nödvändigtvis i samma bransch eller stad.

I snitt får vi kollektivanställda 3,01 kronor mer per timme.

— Alla vet i stort vad avtalet givit. Det är svårt för oss i facket att få ut information så att alla nås och dessutom förstår avtalstermerna.

— Det är inte lika lätt att höja priserna nu. Därför kommer prishöjningarna inte att följa med så långt som lönerna, som ökat 18 till 19 procent.

ENGLISH

Dags att anmäla sig till höstens kurser i Engelska.

Vi studerar i år på tre nivåer enligt nedanstående:

- Fortsättning Start, drygt högstadienivå**
Lokal: Gröna rummet
Tid: 16.00—17.30
Start: Måndagen den 22 september
Lärare: Monica Lundberg
- Konversationskurs, medelsvår gymnasienivå**
Lokal: Gröna rummet
Tid: 16.00—17.30
Start: Torsdagen den 25 september
Lärare: Arne Frykman
- Konversation och grammatik, svårare gymnasienivå, läxor och grammatik**
Lokal: Gröna rummet
Tid: 16.00—17.30
Start: Tisdagen den 23 september
Lärare: Bo Harju

Anmälan sker snarast till personalavdelningen.

Välkomna!

Fel om Åbo

Det är naturligtvis inte Svenska Unilever utan Unilever i Finland som har cirka 300 anställda i Åbo. Artikeln i förra numret beskrev dessutom Sunlight som den "svenska huvudfabriken". En felaktig formulering eftersom ÅBO-TVÅL inte är underställd AB Sunlight. Detergenten ber våra finska vänner om ursäkt.

Fältpersonal, se hit!

I föregående nummer av Detergenten redogjordes för företagets personallänpolitik.

Avsnittet om möjligheten att låna till bilköp har fullt förklarligt vållat missförstånd bland fältpersonalen.

I det i juni fastställda reglemente avseende representantägda bilar utsågs att representanter som så önskar får själva äga den bil som skall användas i tjänsten. I så fall åtager sig företaget inga som helst ekonomiska förpliktelser när det gäller köpet, utan det åligger representanten att själv ombesörja finansieringen.

Fältpersonal kan således inte påräkna lån till bil på samma villkor som övrig personal. I gengäld har representanter möjlighet att välja alternativet att disponera en sk "leasing-bil". Denna möjlighet har inte övrig personal.

Till salu:

Båt, Askeladden med motor. 2 år gammal. Tel. 278 21.

Orientering

Sunlights IF har genomfört mästerskap i orientering. Som väntat vann suveränen Karl-Göran Andersson drabbningen på den 5,5 kilometer långa banan vid Nävsjön. Banläggare var Lars Eriksson och kontrollerna var nio.

RESULTAT

SM i orientering den 16 aug 1975

1. Karl-Göran Andersson, verkstaden	59.45
2. Tore Carlsson, verkstaden	1.03.34
3. Lars-Olof Ericson, kontoret	1.03.38
4. Göran Forsberg, data	1.08.23
5. Bertil Risberg, data	1.08.30
6. Rolf Johansson, pulverpackn.	1.09.24
7. Rickard Johansson, verkstaden	1.12.51
8. Gösta Hellström, verkstaden	1.18.42
9. Leif Wahlstedt, planeringen	1.57.15

Tack bra!

På centralpostkontoret vid Vasagatan i Stockholm hände det en dag, att en sådan där högtidlig vaktmästare från ett av ämbetsverken kom in med ett jättestort brev.

— Tjänste, sa han och lämnade brevet i en av kassorna.

Flickan, som var ny och kanske inte färdigutbildad, observerade inte kundens påpekande utan började klistra på frimärken.

— TJÄNSTE, sa kunden om igen, denna gång lite högre och mera markerat.

— Jo, tack, sa flickan, hur känns det själv?

PERSONALMEDDELAN DEN

Vi säger välkommen till RÄTTELSE

Thomas Nilsson, tryckeriet, 28/7
Ryszard Tworek, Pulvertillv., 30/7
Tadeusz Ciok, pulvertillv., 30/7
Stig Svensson, flyt. avd., 31/7
Jan-Olof Norén, förråd, 31/7
Peter Blomkvist, pulverpackn., 31/7
Åke Sandberg, pulverpackn., 4/8
Mats Gustafsson, pulverpackn., 4/8
Maud Johansson, pulverpackn., 4/8

och adjö till

Liz-Ann Jonsson, flyt. avd., 27/6
Oskar Öckert, pulvertillv. (pens.), 27/6
Dagmar Johansson, pulverpackn., 27/6
Thea Andersson, flyt. avd., 25/7
Jari Sarjo, flyt. avd., 25/7
Thomas Eriksson, pulverpackn., 1/8
Håkan Eriksson, förrådet, 30/7
Bengt Key, ekonomiavd. (pension), 31/7

TACK

Ett hjärtligt tack till AB Sunlight för present och blommor på 70-årsdagen.

Simon Drott

Ett hjärtligt tack till arbetsgivare, arbetsledare, arbetskamrater för blommor och den fina minnesgåvan jag fick med anledning av min pension.

Bertil Kleringer

Ett hjärtligt tack till AB Sunlight, tjänstemän och arbetskamrater, för visad vänlighet på min 60-årsdag.

Allan Eldebring

Jag vill framföra ett hjärtligt tack till företagsledning, alla arbetskamrater och förmän för all uppvaktning vid min pensionering efter mina 50 år i firman.

Gustav (Gösta) Ahlberg

I förra numret av Detergenten stod det att den nya växeln kommer från det nedlagda Novia. Novia är inte nedlagt. Där emot har Blå Bands fabriker i Halmstad flyttats till huvudfabriken Novia i Kristianstad. Det är alltså Blå Bands växel som återfinns på Sunlight nästa år.

Sista sidan:

En stilstudie av Sunlights multiveteran Gösta Ahlberg. Efter 50 år som reparatör på företaget kan Gösta nu ta en tur med ekan och den pigga Mercurysnurren, utan att tänka på att det är en arbetsdag i morgon. En arbetsdag som ändrats mycket under det halva århundradet som Gösta arbetat på Sunlight. Maskiner och hjälpmedel har ersatt det hårda kroppsarbetet men har också fört med sig högre arbetstempo och ibland stress. En stress som är bannlyst vid Göstas sommarstuga i Horn utanför Nyköping.

AB SUNLIGHT

Fack

611 01 Nyköping, tel 0155/172 00

Ansvarig utgivare: Elis Härshammar

Redaktör: L G Bergman

OBS! Södermannagatan 41 B

NY 116 40 Stockholm

ADRESS Tel. 08/42 09 84

Länstryckeriet - Nyköping 1975

